

Valtuustoaloite

Pumppuvoimaloiden yhteisvaikutukset Kemijärven vesistöön on arvioitava

Kemijärven vesistöön on suunnitteilla neljä pumppuvoimalaitosta: Ailangan, Askanaavan, Räisälän ja Kapustan hankkeet. Jo tässä vaiheessa olemme saaneet tietoomme, ettei hankkeiden yhteisvaikutusten arviointia YVA-prosessissa tehtäisi. Lapin ELY-keskuksen johtaja Timo Jokelainen on kertonut kaupungin järjestämässä (iltakoulu) tilaisuudessa, että ympäristövaikutusten arviointi tehdään jokaiselle hankkeelle erikseen. Ympäristövaikutusten arviointi erikseen ei ole riittävää, vaan vaadimme, että hankkeiden yhteisvaikutus arvioidaan.

Lainsäädäntö ei estä hankkeiden yhteisvaikutusten arviointia, jotka ovat yhtäaikaaisesti suunnittelu- vaiheessa. Toteutuessaan jo yksittäisen hankkeen ympäristövaikutukset ovat todennäköisesti merkittävän negatiivisia - puhumattakaan tilanteesta, jossa useampi hanke toteutuu samanaikaisesti. Erilliset YVA-selvitykset eivät anna todellista tietoa Kemijärven vesistöön aiheutuvista vakavista ympäristöriskeistä. Mikäli useampi hanke toteutuu kokonaiskuvaa hankkeiden ympäristövaikutuksista ei voida muodostaa.

Tiedämme, että Kemijärven pohjasedimentteihin on kertynyt menneinä vuosikymmeninä useita erilaisia yhdisteitä. Näitä ovat aiheuttaneet muun muassa yli 100 vuotta jatkunut Kemijoen uitto sekä Lokan ja Porttipahdan altailta ja metsäaurausten seurauksena järveen valuneet raskasmetallit, kuten elohopea, sekä Kemijärven sellutehtaalta tulleet epäpuhtaudet. Kun Kemijärven pohjasedimenttiä liikutellaan esimerkiksi ruoppauksen, virtausmuutosten tai muuhun pohjan käyttöön liittyvien toimien vuoksi, seurauksena on väistämättä veden laadun heikkeneminen ja mahdollisesti ympäristön pilaantuminen, mikäli sedimenttiin varastoituneet haitta-aineet pääsevät vapautumaan takaisin vesistöön. Näihin tietoihin perustuen kyseessä olevien hankkeiden yhteisvaikutusten arviointi on välttämätön toteuttaa.

Pumppuvoimaloiden hankesuunnitelmat herättävät suurta huolta kaupunkilaisissa. Miten käy Kemijärven ja Kemijoen veden laadun, jos hankkeet toteutuvat suunnitellussa laajuudessa? Järjestyissä tiedotustilaisuuksissa on ollut runsaasti väkeä paikalla ja yhteinen vaatimus on selkeästi se, että hankkeiden yhteisvaikutusten arviointi on toteutettava.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Kemijärven kaupunki vaatii Lapin ELY-keskukselta, että Kemijärven vesistöön suunniteltujen pumppuvoimaloiden ympäristövaikutusten arviointi tehdään näiden neljän valmisteilla olevan hankkeen osalta. Ympäristövaikutusten arvioinnissa on selvitettävä, miten pumppuvoimalat vaikuttavat järven tilaan: esimerkiksi virtauksiin, ekologiaan, eroosioon ja veden laatuun (mm. sedimenttien liikkeessä liikkeelle lähteviin epäpuhtauksiin). Yhteisvaikutusten arviointi on oltava edellytyksenä ympäristöluvan saamiselle. Vaadimme myös, että kaupunginjohtaja sekä valtuuston ja hallituksen puheenjohtajat tuovat aloitteen valtuuston käsittelyyn vielä ennen kuluvan vaalikauden loppua.

Kemijärvellä 17.02.2025

Jukka Nieminen
Riitta Rajava
Pauli Metala
Juhani Joutsen
Taru Perälä

Jenni Raimu
Vesa Rajala
Jonna Vuorala
Lenni Pihanta
Aulis Jyrkkä
Matti Joutsen
Lauko Joutsen